

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Dane o ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. – Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne obejmują wszystkie przypadki zarejestrowane w kraju.

3. Ustawa z dnia 15 IV 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity Dz.U. 2016 poz. 1638), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania placówek leczniczych.

Prezentowane w dziale dane dotyczą placówek (do 2011 r. – zakłady opieki zdrowotnej) wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

- a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),
- b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale – ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, oddziały opieki paliatywnej, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, sanatoria).

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) – lekarzy, lekarzy dentyistów oraz pielęgniarek lub położnych (do 2011 r. regulowane odrębnymi ustawami).

4. Dane o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych, aptekach oraz domach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej, samorządu terytorialnego lub NFZ.

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration and until 2011 – the Internal Security Agency; excluding health care in prisons.

2. Information concerning incidences of infectious diseases includes all cases registered in the country.

3. The Law on Health Care Activities, dated 15 IV 2011 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1638), replacing the Law on Care Health Facilities specifies, among others, the rules of performing health care activities and of the functioning of health care units.

Presented in the section data (for 2011 – health care institutions) performing medical activities in the following areas:

- a) out-patient health care (out-patients departments including health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),
- b) in-patient health care (hospitals – general, psychiatric and health resorts, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, palliative care wards, detoxification centres, addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry and sanatoria).

Under that law, medical activity can be carried out also by professional practices (individual or group) – doctors, dentists and nurses or midwives (until 2011 governed by separate laws).

4. Data regarding **medical personnel** concerns persons employed: in units engaged in medical activities, professional practices, pharmacies, and social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local self-government administration and National Health Fund.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywającymi staż. Osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Dane o osobach **posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego** podaje się na podstawie centralnych rejestrów osób posiadających prawo wykonywania zawodu medycznego prowadzonych przez naczelne rady samorządów zawodowych: lekarzy i lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych oraz farmaceutów.

5. Dane o łóżkach w placówkach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

Od 2014 r. dane dotyczące stacjonarnej opieki zdrowotnej nie obejmują opieki dziennej.

Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

Dane o łóżkach na oddziałach:

- wewnętrznych obejmują łóżka na oddziałach kardiologicznych;
- chirurgicznych obejmują chirurgię ogólną, dziecięcą, szcękową, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, kardiochirurgię, a także urologię;
- zakaźnych obejmują łóżka na oddziałach obserwacyjno-zakaźnych;
- psychiatrycznych – łóżka na oddziałach leczenia uzależnień;
- gruźlicy i chorób płuc – łóżka na oddziałach pulmonologicznych.

6. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im produkty lecznicze i materiały medyczne.

7. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria działające na obszarze uzdrowiska wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim właściwości naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

Dane o **szpitalach psychiatrycznych** nie obejmują oddziałów psychiatrycznych w szpitalach ogólnych.

Data includes persons working full-time, over-time as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including persons undergoing internships. These people regardless of their working hours are counted once.

*Data about **persons entitled to practise medical profession** are quoted on the basis of central registries of persons entitled to practice medical profession conducted by supreme councils of the following professional self-governments: doctors and dentists, nurses and midwives and pharmacists.*

5. Data regarding beds in in-patient health care units concern permanent beds in patient rooms, either occupied or prepared to receive patients.

Data on hospitals comprise health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.

Since 2014 data concerning in-patient health care do not include day-care.

*Data regarding **beds in general hospitals** do not include day-time places in hospital wards and until 2007 – places (beds and incubators) for newborns.*

Data regarding beds in:

- internal wards are given together with beds in cardiology wards;
- surgical wards are given together with general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, maxillofacial, cardiosurgery and urology;
- infectious disease wards are given together with beds in communicable disease wards;
- psychiatric wards are given together with beds in addiction recovery wards;
- tubercular wards are given together with beds in pulmonology wards.

6. Chronic medical care homes and nursing homes provide 24-hour health services in scope of nursing and rehabilitation of persons who do not require hospitalization, as well as provide them with medicinal products and medical devices.

7. Health resort treatment includes hospitals and sanatoria, operating in the areas of health resort protection, using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate in the areas where the facility is located.

*Data regarding **psychiatric hospitals** do not include psychiatric wards in general hospitals.*

8. Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentyistów w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych i orzeczeniami wojskowych komisji lekarskich.

9. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej obejmują działalność jednostek zgłoszonych do systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe, izby przyjęć).

10. Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Powinny być one usytuowane na terenach wiejskich.

11. Dane opracowano na podstawie wyników badań reprezentacyjnych, zgodnych z zaleceniami Eurostatu, „Europejskie Ankiety Badanie Zdrowia”, którymi objęto w 2014 r. 28,8 tys. osób zamieszkałych w 12,2 tys. gospodarstw domowych.

Wyniki badań zostały uogólnione na ludność zamieszkałą w gospodarstwach domowych według stanu w dniu 31 XII.

12. Dane o zachorowaniach na choroby zakaźne podano zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych” (X Rewizja), obowiązującą od 1997 r.

13. Zgodnie z ustawą z dnia 4 II 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1217) opieka może być organizowana w formie żłobka oraz od 2011 r. – klubu dziecięcego, sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię.

14. Karta Dużej Rodziny na mocy ustawy z dnia 5 XII 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 785) przysługuje, niezależnie od dochodów, rodzinom z co najmniej trójką dzieci:

- 1) poniżej 18 lat,
- 2) poniżej 25 lat, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej,
- 3) bez ograniczeń wiekowych w przypadku dziecka posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności.

Karta wydawana jest bezpłatnie każdemu członkowi rodziny (również rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka) spełniającej wymienione warunki. Posiadacze karty mają zapewnione zniżki, przede wszystkim, przy zakupie towarów i usług konsumpcyjnych.

15. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej, prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 VI 2011 r. o wspieraniu rodziny

8. Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations, also together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals and with the opinions of military medical commissions.

9. Data concerning emergency medical services and first-aid includes units covered by the State Emergency Medical Services system (ambulance emergency rescue teams, hospital emergency wards, medical air rescue, admission rooms).

10. Generally available pharmacies do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined. They should be located in rural areas.

11. Data was prepared on the basis of sample surveys according to Eurostat guidelines “The European Health Interview Survey”, which in 2014 included 28,8 thous. persons living in 12,2 thous. households.

The results surveys were generalized to the population living in households as of 31 XII.

12. Data concerning incidence of infectious diseases is given in accordance with the “International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems” obligatory since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).

13. According to the law on childcare for children younger than 3 years, dated 4 II 2011 (uniform text Journal of Laws 2015 item 1217) care can be organized in the form of nurseries, as well as since 2011 – children’s clubs, provided by day care and nanny.

14. Large Family Card basis on the law dated 5 XII 2014 of Large Family Card (uniform text Journal of Laws 2016 item 785). The card can be obtained, regardless of the received income, by families with at least three children:

- 1) up to the age of 18,
- 2) up to the age of 25 in case when children learn at school or higher education institution,
- 3) without age limits in the case of children with a certificate of disability.

The Card is issued free of charge to each member of the family (including foster family and foster home) meeting the conditions specified. The holders of the Card can take advantage of discounts while purchasing consumer goods and services

15. Data concerning family support and foster care are presented according to the Law on Family Support and Foster Care System, dated

oraz systemie pieczy zastępczej (jednolity tekst Dz. U. 2017 poz. 697).

16. Dane o świadczeniach i dodatkach z programu „Rodzina 500+” prezentowane są na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci jednolity tekst Dz.U. 2016 poz. 195).

Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

17. Placówka wsparcia dziennego wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny. Może być prowadzona w formie:

- 1) **opiekuńczej**, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- 2) **specjalistycznej** – organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprophylaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- 3) **pracy podwórkowej** – realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych,
- 4) **w połączonych formach.**

18. Rodzina piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych, kulturalno-rekreacyjnych i religijnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) **rodziny zastępcze:**
 - a) spokrewnione,
 - b) niezawodowe – umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa),
 - c) zawodowe – umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa); w tym:
 - zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego – przyjmują dzieci na podstawie orzeczenia sądu w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 VII 2005 r. o przeciwdziałaniu przemyocy

9 VI 2011 (uniform text Journal of Laws 2017 item 697).

16. Data on benefits and supplements under “Family 500+” programme are presented according to the Law on State Aid in Raising Children dated 11 II 2016 (Journal of Law item 195).

Benefit is financed from the state budget.

17. Day-support centre – supports the family in its care and education functions. It may be operated in the form of:

- 1) **care centre**, including interest circles, day-rooms, clubs, educational centres, provides a child with: care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests,
- 2) **specialist centre** – organises sociotherapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes, implement an individual corrective programme, a psychocorrective or psychopreventive programme, in particular pedagogic, psychological and sociotherapy,
- 3) **street work** – carries out motivating and sociotherapeutic activities,
- 4) **in a combination of the forms.**

18. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible – efforts aimed at child’s adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life; satisfaction of children’s emotional needs, in particular the needs related to welfare, healthcare, education, culture, recreation and religious.

The forms of family foster care are the following:

1) **foster families:**

- a) related,
- b) non-professional – placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings)
- c) professional – placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings) including:

- professional that performs the function of a family emergency house shall receive a child on the basis of a court ruling, case when a child was escorted by Police or Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Article 12a of the Law on Counteracting Do-

w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1390),

- zawodowe specjalistyczne – umieszcza się w nich w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 382, z późniejszymi zmianami), małoletnie matki z dziećmi,
- 2) **rodzinne domy dziecka** – w tym samym czasie, może w nich przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa).

19. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) **placówki opiekuńczo-wychowawczej**, która jest prowadzona jako placówka typu:
 - a) **interwencyjnego** – zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,
 - b) **rodzinnego** – wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu; współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,
 - c) **socjalizacyjnego** – zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi, zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,
 - d) **specjalistyczno-terapeutycznego** – sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności; wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych

mestic Violence, dated 29 VII 2005 (uniform text Journal of Laws 2015, item 1390),

- *professional specialized – shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 X 1982 (uniform text Journal of Laws 2014 item 382, with later amendments), underage mothers with children,*
- 2) **foster homes** – *placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).*

19. Institutional foster care shall be exercised in the form of:

- 1) **care and education centre**, shall be exercised in the form of:
 - a) **an intervention** – *provides immediate care for a child in the crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,*
 - b) **a family** – *educates children of various age groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperate with a family foster care coordinator and a family assistant,*
 - c) **a socialization** – *provides a child with full-time care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious needs, implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant, enables contacts with parents and other close persons, unless otherwise decided by a court, takes actions aimed at the child's return to a family, provides a child with access to education adjusted to its age and development skills, provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,*
 - d) **a specialist therapy** – *provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, a child requiring the application of special education methods and specialist therapy, a child requiring dealing with their developmental and emotional retard-*

i edukacyjnych. Placówka, zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne,

- 2) **regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej** – umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci,
- 3) **interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego** – umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku, w tym samym czasie, można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

20. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne. Rodzaje domów i zakładów prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 930.).

21. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r.

Zasitek stały przysługuje osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasitek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasitek celowy przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, zakupu żywności, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, wykonania drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, pokrycia kosztów pogrzebu.

Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

dition. The centre provides educational, sociotherapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children,

- 2) **regional care and therapy centre** – a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or a care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time,
- 3) **pre-adoptive intervention centre** – a centre where children shall be placed up to the 1 year old, requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time.

20. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons. Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Act on Social Assistance of 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2016 item 930).

21. Data on social welfare benefits are presented according to the Act on Social Assistance of 12 III 2004.

A person entirely incapable of working due to age or disability is entitled to permanent benefit.

A person or a family is entitled to a temporary benefit because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfill a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, purchase of food, liquid and solid fuels, clothes, goods necessary for routine household maintenance, making small repairs in the dwelling, covering burial costs.

The benefit may be given to a person or a family that incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 (160). **PRACOWNICY MEDYCYN^a**

Stan w dniu 31 XII
MEDICAL PERSONNEL^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	SPECIFICATION
Lekarze	2983	3092	Doctors
w tym kobiety.....	1507	1561	of which women
Lekarze dentyści.....	432	504	Dentists
w tym kobiety.....	323	384	of which women
Farmaceuci	745	773	Pharmacists
w tym kobiety.....	593	629	of which women
Pielęgniarki.....	6782	6960 ^b	Nurses
Położne	768	778 ^c	Midwives
Fizjoterapeuci i rehabilitanci	720	789 ^d	Physiotherapists and rehabilitants

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 232; dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. *b-d* W tym magistrzy: *b* – pielęgniarstwa – 803, *c* – położnictwa – 52, *d* – fizjoterapii i rehabilitacji – 625.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, a w przypadku farmaceutów – tylko w zakresie pracujących w aptekach szpitalnych.

a See general notes, item 4 on page 232; data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local self-government administration and National Health Fund. *b-d* Of which masters: *b* – of nursing – 803, *c* – of midwifery – 52, *d* – of physiotherapy and rehabilitation – 625.

S o u r c e: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and regard to pharmacists – only in the scope of the pharmacists employed with hospital's pharmacies.

TABL. 2 (161). **LEKARZE SPECJALIŚCI^{ab}**

Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS^{ab}
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	SPECIFICATION
LEKARZE OGÓLEM.....	2130	2245	TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:			of which specialists in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	146	141	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ^c	344	375	Surgery ^c
Chorób płuc ^d	47	46	Respiratory diseases ^d
Chorób wewnętrznych	220	234	Internal diseases
Dermatologii i wenerologii.....	34	46	Dermatology ^e and venereology
Kardiologii ^f	83	92	Cardiology ^f
Medycyny rodzinnej	269	289	General practitioners
Neurologii ^g	78	88	Neurology ^g
Okulistyki	58	65	Ophthalmology
Onkologii ^f	35	26	Oncology ^f
Otolaryngologii ^g	55	54	Otolaryngology ^g
Pediatrici	110	136	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii.....	153	152	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii ^f	72	74	Psychiatry ^f
Radiologii i diagnostyki obrazowej ^h	75	67	Radiology and diagnostic imaging ^h
LEKARZE SPECJALIŚCI (w % ogółu lekarzy)	71,4	72,6	SPECIALISTS (in % of total doctors)

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 232 oraz notka *a* do tabl. 1 na str. 238. *b* Ze specjalizacją II stopnia i z tytułem specjalisty. *c* Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, ortopedii i traumatologii narządu ruchu, neurochirurgii, chirurgii onkologicznej, plastycznej i szczękowej, kardiochirurgii oraz urologii i chirurgii naczyniowej. *d* Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. *e-h* Także: *e* – neuropatologii, *f* – patologii onkologicznej, onkologii i hematologii, *g* – otorynolaryngologii, *h* – radiologii i diagnostyki obrazowej, radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

a See general notes, item 4 on page 232 and footnote *a* to the table 1 on page 238. *b* With grade II specialisation or with title of specialist. *c* General, pediatric and thoracic surgery, orthopaedics and traumatology, orthopaedics and traumatology of locomotor system, neurosurgery, oncological, plastic and maxillofacial surgery, cardiothoracic surgery as well as urology and vascular surgery. *d* Including children's specialists. *e-h* Also: *e* – neuropathology, *f* – oncological pathology, children's oncology and haematology, *g* – otorynolaryngology, *h* – radiology and imaging diagnostics, oncological radiotherapy and pediatric radiology.

S o u r c e: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 2 (161). **LEKARZE SPECJALIŚCI^{ab} (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
DOCTORS SPECIALISTS^{ab} (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	SPECIFICATION
LEKARZE DENTYŚCI OGÓŁEM	100	114	DENTISTS OF TOTAL
w tym lekarze dentyści ze specjalizacją:			<i>of which dentists with specialization:</i>
Chirurgii stomatologicznej.....	17	14	<i>Oral surgery</i>
Chirurgii szczękowo-twarzowej.....	10	18	<i>Maxillo-facial surgery</i>
Ortodoncji.....	17	24	<i>Orthodontics</i>
Periodontologii (paradontologii).....	10	7	<i>Periodontology (paradontics)</i>
Protetyki stomatologicznej.....	23	26	<i>Dental prosthetics</i>
Stomatologii dziecięcej.....	6	7	<i>Children's dentistry</i>
Stomatologii zachowawczej.....	15	18	<i>Restorative dentistry</i>
LEKARZE DENTYŚCI ZE SPECJALIZACJĄ (w % ogółu lekarzy dentyistów).....	23,1	22,6	DENTAL SPECIALISTS (in % of total dentists)

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 232 oraz notka *a* do tabl. 1 na str. 238. *b* Ze specjalizacją II stopnia i z tytułem specjalisty.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

a See general notes, item 4 on page 232 and footnote *a* to the table 1 on page 238. *b* With grade II specialisation or with title of specialist.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 3 (162). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	831	870	<i>Out-patients departments (as of 31 XII)</i>
miasta.....	677	705	<i>urban areas</i>
wieś.....	154	165	<i>rural areas</i>
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)....	355	336	<i>Medical practices^b (as of 31 XII)</i>
miasta.....	302	288	<i>urban areas</i>
wieś.....	53	48	<i>rural areas</i>
Porady udzielone ^c w tys.	10947,0	11032,9	<i>Consultations provided^c in thous.</i>
miasta.....	9558,0	9678,3	<i>urban areas</i>
wieś.....	1389,0	1354,6	<i>rural areas</i>
lekarskie	9774,0	9899,3	<i>medical</i>
w tym specjalistyczne	3531,1	3576,5	<i>of which specialized</i>
stomatologiczne.....	1173,0	1133,5	<i>dental</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 232. *b* Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub z przychodniami. *c* Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

Źródło: Dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a See general notes, item 1 on page 232. *b* Data concern medical practices that have signed contract with National Health Fund or without patients departments. *c* Including consultations paid by patients (non-public funds).

Source: Data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior and Central Statistical Office.

TABL. 4 (163). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
IN-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	SPECIFICATION
ZAKŁADY – stan w dniu 31 XII			
<i>FACILITIES – as of 31 XII</i>			
Szpitala ogólne ^b	43	45	General hospitals ^b
Szpitala psychiatryczne	3	3	Psychiatric hospital
Ośrodki leczenia odwykowego	1	1	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	2	2	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej ..	-	-	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	14	10	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	5	5	Nursing homes ^c
Hospicja.....	3	3	Hospice
Oddziały opieki paliatywnej.....	3	3	Paliative care wards
Lecznictwo uzdrowiskowe:			Health resort treatment:
sanatoria.....	1	1	sanatoria
szpitale	1	1	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH – stan w dniu 31 XII			
<i>BEDS IN FACILITIES – as of 31 XII</i>			
Szpitala ogólne ^d	6668	6757	General hospitals ^d
Szpitala psychiatryczne	711	711	Psychiatric hospital
Ośrodki leczenia odwykowego	30	30	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	73	73	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej ..	-	-	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	501	344	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	230	236	Nursing homes ^c
Hospicja.....	65	64	Hospice
Oddziały opieki paliatywnej.....	34	34	Paliative care wards
Lecznictwo uzdrowiskowe:			Health resort treatment:
sanatoria.....	395	395	sanatoria
szpitale	85	85	hospitals
LECZENI			
<i>IN-PATIENTS</i>			
Szpitala ogólne ^e	287975	295258	General hospitals ^e
Szpitala psychiatryczne	8306	7597	Psychiatric hospital
Ośrodki leczenia odwykowego	253	291	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	216	167	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej ..	-	-	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^c	1431	1079	Chronic medical care homes ^c
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^c	592	561	Nursing homes ^c
Hospicja.....	734	787	Hospice
Oddziały opieki paliatywnej	573	591	Paliative care wards
Lecznictwo uzdrowiskowe – kuracjusze:			Health resort treatment patients:
w sanatoriach	5217	5384	in sanatoria
w szpitalach	1098	1195	in hospitals

^a Patrz uwagi ogólne ust. 1 na str. 232. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 232. ^c Łącznie z zakładami typu psychiatrycznego. ^d Łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ^e Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Źródło: w zakresie szpitali ogólnych – dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w zakresie zakładów opieki długoterminowej – dane Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, w zakresie zakładów psychiatrycznych – dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

^a See general notes, item 1 on page 232. ^b See general notes, item 3 on page 232. ^c Including psychiatric types facilities. ^d Including beds and incubator for newborns. ^e Excluding inter-ward patient transfer.

Source: in regard to general hospitals – data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior, in regard to long-term facilities – data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior; in regard to psychiatric facilities – data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 5 (164). **SZPITALE OGÓLNE^a**
GENERAL HOSPITALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	SPECIFICATION
Szpital ogólny (stan w dniu 31 XII)	43	45	Hospitals (as of 31 XII)
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	6668	6757	Beds (as of 31 XII)
na 10 tys. ludności	46,3	47,0	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:			of which in specified wards:
chorób wewnętrznych	1391	1348	internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	257	201	of which cardiologica ^b
chirurgicznych	1481	1403	surgical
pediatrycznych	478	483	paediatric
ginekologiczno-położniczych	759	773	gynaecological-obstetric
onkologicznych	293	274	oncological
intensywnej terapii	116	117	intensive therapy
zakaźnych	91	102	communicable
gruźlicy i chorób płuc	181	221	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	51	51	dermatological
neurologicznych	313	317	neurological
psychiatrycznych	125	189	psychiatric
Leczeni w tys.	309,1	458,6	In-patients in thous.
w tym na oddziałach:			of which in specified wards:
chorób wewnętrznych	66,6	62,7	internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	15,3	13,5	of which cardiologica ^b
chirurgicznych	79,6	75,7	surgical
pediatrycznych	20,6	20,9	paediatric
ginekologiczno-położniczych	43,9	45,0	gynaecological-obstetric
onkologicznych	16,6	17,4	oncological
intensywnej terapii	2,7	2,5	intensive therapy
zakaźnych	4,6	5,0	communicable
gruźlicy i chorób płuc	4,7	8,8	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	2,0	2,2	dermatological
neurologicznych	12,5	12,3	neurological
psychiatrycznych	1,5	2,0	psychiatric
Wypisani w tys.	288,0	288,3	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	6,3	6,5	Deaths in thous.
Leczeni na: 10 tys. ludności	2143,0	2226,8	In-patients per: 10 thous. population
1 łóżko ^c	47,0	47,4	bed
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,0	4,8	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	233	229	Average bed use in days

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 232 oraz ust. 5 na str. 233. ^b Łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego. ^c Bez łóżek i inkubatorów dla noworodków na oddziałach neonatologicznych.

Źródło: od 2004 r. dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

^a See general notes, item 1 on page 232 and item 5 on page 233. ^b Including intensive cardiologic care wards. ^c Excluding beds and incubators for newborns on neonatology wards.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior.

TABL. 6 (165). RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a
 Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Zespoły ratownictwa medycznego	49	71	79	77	<i>Ambulance emergency rescue teams</i>
podstawowe	x	45	50	50	<i>basic</i>
specjalistyczne	x	26	29	27	<i>specialized</i>
Szpitalne oddziały ratunkowe	6	9	11	11	<i>Hospital emergency wards</i>
Izby przyjęć ^b	13	10	12	13	<i>Admission rooms^b</i>
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	1	1	1	1	<i>Medical air rescue^c</i>
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d :					<i>Calls to the occurrence places^d:</i>
w tysiącach	106,3	108,0	132,1	131,5	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	74,4	74,3	91,6	91,5	<i>per 1000 population</i>
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia ^d :					<i>Persons who received health care benefits in the place of occurrence^d:</i>
w tysiącach	108,7	110,7	132,7	132,4	<i>in thousands</i>
w tym:					<i>of which:</i>
dzieci i młodzież w wieku do 18 lat .	9,8	10,0	8,2	7,9	<i>children and youth up to 18 years of age</i>
w wieku 65 lat i więcej	40,3	39,2	52,4	55,2	<i>aged 65 and more</i>
na 1000 ludności	76,1	76,1	92,0	92,1	<i>per 1000 population</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 234. *b* Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. *c* Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratunkowe. *d* W ciągu roku.

a See general notes, item 9 on page 234. *b* Organizational cells of hospitals applied to co-operate with emergency medical system. *c* Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. *d* During the year.

TABL. 7 (166). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a
 Stan w dniu 31 XII
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Apteki	343	366	411	428	<i>Pharmacies</i>
w tym prywatne	341	361	408	425	<i>of which private</i>
w tym na wsi	36	36	39	39	<i>of which in rural areas</i>
Punkty apteczne	33	46	45	44	<i>Pharmaceutical outlets</i>
w tym na wsi	29	46	45	44	<i>of which in rural areas</i>
Liczba ludności na:					<i>Population per:</i>
1 aptekę i punkt apteczny	3799	3529	3157	3043	<i>pharmacy and pharmaceutical outlet</i>
1 aptekę	4165	3972	3503	3356	<i>pharmacy</i>
w tym na wsi	15854	16364	15110	15088	<i>of which in rural areas</i>
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	557	579	670	690	<i>Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 234.

a See general notes, item 10 on page 234.

TABL. 8 (167). **KRWIODAWSTWO^a**
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	10	8	7	7	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy w tys.	19,8	21,1	25,7	21,9	Blood donors in thous.
w tym honorowi.....	19,8	21,1	25,7	21,9	of which honorary blood donors
Liczba donacji ^b krwi pełnej w tys.	37,6	39,6	44,3	43,9	Number of collected donations ^b of whole blood in thous.
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c w tys.	37,7 ^d	45,4	50,1	47,6	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^c in thous.

a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. *b* Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. *c* Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom. *d* Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP).

Źródło: dane Narodowego Centrum Krwi.

a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior. *b* Donation is collection of blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. *c* One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units. *d* Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP).

Source: data of the National Blood Centre.

TABL. 9 (168). **OCENA STANU ZDROWIA LUDNOŚCI**
PERCEIVED HEALTH STATUS OF POPULATION

STAN ZDROWIA ^a HEALTH STATUS ^a		Ogółem Total			W wieku lat At the age of				
		ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	0–14	15–29	30–49	50–69	70 i więcej and more
		w % ogółu ludności danej płci i grupy wieku in % of total population of given sex and age group							
Bardzo dobry i dobry	2004	61,8	64,5	59,8	90,3	85,1	61,7	28,0	9,9
<i>Very good and good</i>	2009	68,2	73,6	63,4	90,2	91,7	75,0	40,6	16,0
	2014	69,8	73,2	66,9	88,7	93,5	80,4	47,2	16,7
Taki sobie, ani dobry ani zły	2004	25,5	24,3	26,4	8,4	12,8	29,0	46,5	40,0
<i>Fair</i>	2009	21,8	18,4	24,8	9,2	6,8	20,0	41,3	39,3
	2014	20,2	18,3	21,8	10,7	5,0	15,0	33,8	73,3
Zły i bardzo zły	2004	12,4	10,9	13,5	1,3	1,8	8,9	25,1	49,4
<i>Bad and very bad</i>	2009	9,9	7,8	11,7	0,6	1,4	4,8	17,8	44,6
	2014	10,0	8,5	10,3	0,6	1,5	4,6	19,0	10,0

a W podziale nie uwzględniono osób o nieustalonym stanie zdrowia.

a Data do not include persons with undetermined age.

TABL. 10 (169). **ŁUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WAGI CIAŁA^a**
POPULATION AT THE AGE OF 15 AND MORE BY BODY WEIGHT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE ^b SPECIFICATION ^b		Ogółem Total			W wieku lat At the age of			
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	15–29	30–49	50–69	60 i więcej and more
		w % ogółu ludności danej płci i grupy wieku ^a in % of total population of given sex and age group ^a						
Niedowaga	2004	11,0	4,8	16,8	25,0	5,4	3,6	4,7
<i>Underweight</i>	2009	2,0	1,2	2,6	5,0	0,7	0,1	3,3
	2014	3,3	0,6	5,5	10,2	2,2	0,5	0,7
W normie	2004	58,3	60,9	55,8	66,2	62,1	46,3	48,7
<i>Normal</i>	2009	48,3	40,5	30,9	70,1	49,0	33,3	27,6
	2014	43,7	36,6	50,4	62,7	42,7	35,8	30,5
Nadwaga	2004	17,4	21,1	14,0	6,1	19,1	26,4	27,5
<i>Overweight</i>	2009	33,9	41,8	46,1	21,1	37,0	39,4	43,4
	2014	35,3	46,3	26,2	21,5	41,3	36,6	41,2
Otyłość	2004	13,2	13,0	13,4	2,7	13,3	23,6	18,9
<i>Obesity</i>	2009	15,9	16,5	20,2	3,8	13,3	27,2	25,7
	2014	17,7	17,4	17,9	5,6	13,8	27,1	27,5

^a Wagę ciała opracowano na podstawie wskaźnika masy ciała (BMI) obliczonego przez podzielenie wagi ciała (w kilogramach) przez wzrost (w metrach do kwadratu) i podano według grup: otyłość – 30,0 i więcej, nadwaga – od 25,0 do 29,99, w normie – od 18,5 do 24,99, niedowaga – poniżej 18,5. ^b W podziale nie uwzględniono osób o nieustalonym BMI.

^a Body weight was presented on the basis of body mass index (bmi), calculated by dividing the body weight in kilograms by square of the height in metres and was presented by the following groups of bmi values: obesity – 30,0 and more, overweight – 25,0–29,99, normal – 18,5–24,99, underweight – less than 18,5. ^b Data do not include persons with undetermined BMI.

TABL. 11 (170). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2005	2010	2015	2016	2005	2010	2015	2016	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population				
Gruźlica	325	260	132	152	22,8	17,9	9,2	10,6	<i>Tuberculosis</i>
Tężec	-	1	-	-	x	0,1	x	x	<i>Tetanus</i>
Krztusiec.....	29	4	45	116	2,0	0,3	3,1	8,1	<i>Whooping cough</i>
Odra	-	-	-	-	x	x	x	x	<i>Measles</i>
Wirusowe zapalenie wątroby:									<i>Viral hepatitis:</i>
typ A	-	3	-	-	x	0,2	x	x	<i>type A</i>
typ B	32	11	136	140	2,2	0,8	9,4	9,7	<i>type B</i>
typ C	51	39	174	159	3,6	2,7	12,1	11,1	<i>type C</i>
Różyczka.....	224	149	70	31	15,7	10,2	4,9	2,2	<i>Rubella</i>
AIDS ^a	9	8	9	7	0,6	0,6	0,6	0,5	<i>AIDS^a</i>
Salmonellozy	546	537	353	280	38,2	36,9	24,5	19,5	<i>Other salmonella infections</i>
Czerwonka bakteryjna	38	1	1	-	2,7	0,1	0,1	x	<i>Shigellosis</i>
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	151	8	14	103	10,6	0,6	1,0	7,2	<i>Other bacterial foodborne intoxications</i>
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	1344	1763	1449	1215	462,4	531,3	534,3	457,5	<i>Acute diarrhoea in children under 2 years^b</i>
Szkarlatyna (płonica).....	829	521	491	429	58,0	35,8	34,0	29,8	<i>Scarlet fever</i>
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu ...	56	33	37	34	3,9	2,3	2,6	2,4	<i>Bacterial meningitis and/or encephalitis</i>
Wirusowe zapalenie opon mózgowych.....	60	65	53	66	4,2	4,5	3,7	4,6	<i>Viral meningitis</i>
Wirusowe zapalenie mózgu	56	85	27	48	3,9	5,8	1,9	3,3	<i>Viral encephalitis</i>
Świnka (zapalenie przyuszniczy nagminne)	2059	101	49	51	144,1	6,9	3,4	3,5	<i>Mumps</i>
Włośnica.....	-	12	-	-	x	0,8	x	x	<i>Trichinellosis</i>
Grypa ^a	33432	14408	46487	77627	2340,4	990,8	3223,2	5399,2	<i>Influenza^a</i>
Choroby weneryczne	13	15	46	77	0,9	1,0	3,2	5,4	<i>Veneral diseases</i>
Szczepieni przeciw wścieklicznie	885	571	514	531	62,0	39,3	35,6	36,9	<i>Rabies vaccinations</i>

^a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. ^b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. ^c Łącznie z podejrzaniem zachorowań.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne), Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc oraz Instytutu Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

^a Preliminary data because of specific features of the disease. ^b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. ^c Including influenza-like.

S o u r c e: data of the National Institute of Public Health – NIH (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations), the Tuberculosis and Lung Diseases Institute and the Institute of Venereology of the Medical University of Warsaw.

TABL. 12 (171). **ŻŁOBKI^a I KLUBY DZIECIĘCE**
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUBS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Żłobki.....	10	7	48	57	Nurseries
w tym publiczne	9	7	18	23	of which public
Oddziały żłobkowe przy przedszkolach ..	10	11	1	2	Nursery wards of nursery schools
Kluby dziecięce	x	x	9	13	Children's clubs
w tym publiczne	x	x	-	-	of which public
Miejsca:.....	540	551	1808	2214	Places
w żłobkach.....	540	551	1645	1940	in nurseries
w klubach dziecięcych	x	x	163	222	n children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku)	1224	.	2688	3080	Children staying (during the year)
w żłobkach.....	1224	.	2493	2778	in nurseries
w klubach dziecięcych	x	x	195	247	n children's clubs
Miejsca w żłobkach i klubach dziecię- cych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach.....	23	20	83	98	Places in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3 in urban areas ^b
Dzieci przebywające w żłobkach i klu- bach dziecięcych:					Children staying in nurseries and chil- dren's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	18	19	42	53	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	106	112	92	96	per 100 places

a W 2005 r. łącznie ze żłobkami tygodniowymi; miejsca i dzieci – łącznie z oddziałami żłobkowymi.

a In 2005 including weekly nurseries; places and children – including nursery wards.

TABL. 13 (172). **WSPIERANIE RODZINY W 2016 R.**
FAMILY SUPPORT IN 2016

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	SPECIFICATION
Świadczenie wychowawcze ^a :		Child-raising benefit ^a :
przeciętna miesięczna liczba rodzin otrzy- mujących świadczenie	99310	average monthly numer of families re- ceiving benefit
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie.....	154806	average monthly numer of children to which families receive benefits
Dodatek wychowawczy ^a :		Child-rising supplement ^a :
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka otrzymują dodatek	2485	average monthly numer of children to which foster families and foster homes receive benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	11009,1	benefit payments in thous. zł
Dodatek do zryczałtowanej kwoty ^a :		Lump sum supplement ^a :
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego otrzymują dodatek	43	average monthly numer of children to which family care and education centres receive benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	185,3	benefit payments in thous. zł
Rodziny posiadające Kartę Dużej Rodziny	12423	Family Large Family Card holder

a W ramach programu "Rodzina 500+"; dane dotyczą okresu od 1 IV do 31 XII.

a Within the "Family 500+" programme; data concern the period – 1 IV–31 XII.

TABL. 14 (173). **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**

Stan w dniu 31 XII
DAY-SUPPORT CENTRES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie w tys. residents in thous.				
O G Ó Ł E M	29	36	78	89	1,1	1,3	1,7	1,9	TOTAL
Opiekuńcze	23	32	47	54	0,9	1,0	0,9	1,1	General care
Specjalistyczne	6	4	18	20	0,2	0,2	0,5	0,5	Specialized
Praca podwórkowa	-	-	2	2	-	-	0,1	0,1	Street work
W połączonych formach	-	-	11	13	-	-	0,3	0,3	In a combination of the forms

TABL. 15 (174). **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA**

Stan w dniu 31 XII
FAMILY FOSTER CARE
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015 ^a	2016 ^a	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	1960	2021	1887	1877	Foster families
Spokrewnione	1696	1695	1214	1208	Related
dzieci ^b	2319	2241	1573	1559	children ^b
Niezawodowe	233	213	543	539	Non-professional
dzieci ^b	379	344	770	764	children ^b
Zawodowe ^c	31	113	130	130	Professional ^c
dzieci ^b	124	435	437	438	children ^b
Rodzinne domy dziecka	26	28	Foster homes
dzieci ^d	167	182	children ^d

^a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany przepisów prawnych.
^b Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, od 2012 r. – w wieku do 25 lat. ^c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. ^d W wieku do 25 lat.

^a Some data are not fully comparable with data for previous years due to changes of the provisions of the law. ^b Until 2011 up to the age of 18, since 2012 up to the age of 25. ^c Until 2011 professional, not related to the child foster families. ^d Up to the age of 25.

TABL. 16 (175). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA^a**
INSTITUTIONAL FOSTER CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	2005	2010	2015	2016	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				wolontariusze volunteers				
	stan w dniu 31 XII				as of 31 XII								
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	39	37	63	63	1011	1029	1026	948 ^b	88	57	89	128	Care and education centres
interwencyjne	1	-	2	2	27	-	25	17	-	-	2	-	intervention
rodzinne	19	11	10	10	110	71	60	55	4	1	-	-	family
socjalizacyjne	12	12	47	47	516	390	864	807	61	14	70	116	socialization
specjalistyczno-terapeutyczne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	specialist therapy
łączące zadania placówek ^c	7	14	4	4	358	568	77	69	23	42	17	11	combining tasks of the centres ^c
Regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Regional care and therapy centres
Interwencyjne ośrodki preadopcyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Pre-adoptive intervention centres

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 19 na str. 236. ^b W tym 21 wychowanków w wieku 0–3 lata i 32 w wieku 4–6 lat oraz 34 siostry i 106 niepełnosprawnych. ^c Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; do 2011 r. – placówki wielofunkcyjne.

^a See general notes, item 19 on page 236. ^b Of which 21 residents at age 0–3 and 32 at age 4–6, 34 orphans and 106 disabled. ^c Combining tasks of the intervention, socialization and specialist therapy centres; until 2011 – multi-functional centres.

TABL. 17 (176). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	49	63	78	84	Homes and facilities (excluding sub-branches)
Miejsca ^b :					Places ^b :
ogółem	3953	4443	4990	5242	total
na 10 tys. ludności	27,7	30,6	34,7	36,5	per 10 thous. population
Mieszkańcy ^b :					Residents ^b :
ogółem	3897	4416	4698	4983	total
w tym kobiety	1722	1790	2074	2248	of which women
w tym do 18 lat	184	147	167	139	of which up to age 18
w tym umieszczeni w ciągu roku	684	1040	1387	1603	of which placed within during the year
na 10 tys. ludności	27,3	30,4	32,6	34,7	per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	221	553	329	327	Persons awaiting a place

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. b Łącznie z filiami.

a Including community self-help homes. b Including branches.

TABL. 18 (177). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)^b	49	63	78	84	Homes and facilities (excluding branches)^b
w których mogą przebywać:					in which may be:
osoby w podeszłym wieku	10	17	26	30	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy	8	11	15	15	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie..	10	9	9	9	mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	5	4	5	5	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	4	8	10	12	chronically mentally ill
niepełnosprawni fizycznie	1	1	2	3	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	3	3	4	4	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	2	11	11	11	homeless
inne osoby	-	2	3	3	other persons
Mieszkańcy w domach i zakładach dla^a ..	3897	4416	4698	4983	Residents in homes and facilities for^a
osób w podeszłym wieku	454	848	823	980	aged persons
przewlekłe somatycznie chorych	959	731	919	943	chronically ill with somatic disorders
dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	825	758	755	752	mentally retarded
dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	392	280	299	301	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorych	889	988	1129	1237	chronically mentally ill
niepełnosprawnych fizycznie	61	85	100	110	physically handicapped
matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	63	58	60	58	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomnych	254	658	578	567	homeless
innych osób	-	10	35	35	other persons

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. b W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. c Łącznie z filiami.

a Including community self-help homes. b In the division facilities may be shown several times, because one facility may be designed for few group of residents. c Including branches.

TABL. 19 (178). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b Beneficiaries ^b	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION
OGÓLEM 2005	202846	150704,8	TOTAL
2010	176371	224138,6	
2015	156362	233802,5	
2016	140244	132596,8	
Pomoc pieniężna	89439	174013,5	Monetary assistance
w tym:			<i>of which benefits:</i>
Zasilek stały	13047	65374,3	<i>Permanent</i>
Zasilek okresowy	33512	72855,3	<i>Temporary</i>
Zasilek celowy	42670	34990,2	<i>Appropriated and in kind</i>
Pomoc niepieniężna	50805	58583,4	Non-monetary assistance
w tym:			<i>of which:</i>
Schronienie	1161	2302,3	<i>Shelter</i>
Posiłek	43351	24418,2	<i>Meals</i>
Ubranie	333	79,9	<i>Clothing</i>
Usługi opiekuńcze	5152	27649,0	<i>Care services</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 21 na str. 237. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

^a See general notes, item 21 on page 237. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times.